

آشنایی با سازمان ها و مراکز فرهنگی

مؤلف: غلامرضا اسدی کرد

این کتاب به عنوان کتاب درسی سازمان ها و مراکز فرهنگی و براساس

سر فصل درسی سازمان ها و مراکز فرهنگی تدوین گردیده است.

سرشناسه : اسدی کرد، غلامرضا، ۱۳۳۸ -
 عنوان و نام : آشنایی با سازمانها و مراکز فرهنگی / مولف غلامرضا اسدی کرد.
 پدیدآور :
 مشخصات نشر : تهران: فارسیران، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۲۹۷ ص.
 شابک : ۵۲۰۰۰-۵۸۱۴-۱۹-۴-۴:ریال
 وضعیت فهرست : فبا
 نویسی :
 موضوع : سازمان‌های فرهنگی -- ایران
 رده بندی کنگره : الف ۹۵۵ / ۱۳۸۹ / H۲۴
 رده بندی دیویی : ۳۰۶ / ۰۹۵۵
 شماره : ۲۳۴۸۵۳۳
 کتابشناسی ملی :

آشنایی با سازمان ها و مراکز فرهنگی

مولف : غلامرضا اسدی کرد

ناشر: فارسیران

طرح جلد: زهرا جمشیدی سرشت

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۹

قیمت: ۵۴۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۵۸۱۴ - ۱۹ - ۴

مرکز پخش: میدان انقلاب ، ابتدای کارگر جنوبی ، کوچه رشتچی ، پلاک ۱۰

شماره تماس : ۷-۶۶۴۳۶۰۹۶

فهرست مطالب

۷	مقدمه ی ناشر
۸	پیشگفتار
	بخش اول:
	اهمیت و ضرورت سازماندهی فرهنگی
	مفاهیم و تعاریف
۱۳	فصل اول: اهمیت و ضرورت سازماندهی فرهنگی
۲۰	فصل دوم: مفاهیم و تعاریف
	بخش دوم:
	روش های سازماندهی فرهنگی
۳۷	فصل اول: طراحی سازمانی
۵۱	فصل دوم: انواع سازمان
	بخش سوم:
	تفاوت سازمان های آموزشی با فرهنگی

آموزش چیست؟ ۶۴

کارکردهای آموزش و پرورش ۷۰

بخش چهارم:

سیر تحولات تاریخی سازمان های فرهنگی در ایران

الف) سازمان های فرهنگی در قبل از انقلاب اسلامی ۸۳

ب) سازمان های فرهنگی بعد از انقلاب ۱۰۵

بخش پنجم:

ماهیت مدیریتی سازمان های فرهنگی

انواع مدیریت در سازمان های فرهنگی

مدیریت دولتی (راهبردی، اجرایی و نظارتی) ۱۱۲

مدیریت عمومی ۱۱۷

مدیریت غیردولتی و خصوصی ۱۱۸

بخش ششم:

سازمان ها، اهداف و سیاست های فرهنگی

فصل اول: اهداف و سیاست های فرهنگی ۱۳۳

۱۴۵

فصل دوم: شناخت سازمان های فرهنگی

سازمان های فرهنگی دولتی

۲۰۱

فصل سوم: سازمان های فرهنگی بخش عمومی

۲۱۹

فصل چهارم: سازمان های فرهنگی بخش غیر دولتی

بخش هفتم:

۲۳۹

سازمان های فرهنگی بین المللی

بخش هشتم:

۲۵۶

ضمائم

(آئین نامه ها، نمونه ی اساسنامه و ضوابط تأسیس مراکز فرهنگی)

۲۹۴

فهرست منابع و مآخذ

مقدمه ی ناشر

سپاس بیکران پروردگار را که به انسان قدرت اندیشیدن بخشید تا به یاری این موهبت راه ترقی و تعالی را ببیماید و امید به این که عنایات الهی شامل حال ما باشد تا با بضاعت اندک علمی خود در خدمت جوانان و آینده سازان کشور عزیزمان باشیم .

گسترده‌گی علوم و توسعه روز افزون آن ، شرایطی را به وجود آورده است که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم ، این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی ترین و آسان ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع رسانی ، بیش از پیش روشن می کند .

در همین راستا انتشارات فارسیران با همکاری جمعی از اساتید و پژوهشگران ، مولفان و مترجمان مجرب درصدد است تا با تلاش های دائمی خود منابعی معتبر و با کیفیت را در اختیار متقاضیان و علاقه‌مندان قرار دهد.

امید است که این مجموعه نقشی هر چند کوچک در جهت ترویج فرهنگ و علم ایفاء نماید. در خاتمه از اساتید ، خوانندگان و دانشجویان عزیز خواهشمند است با ارائه پیشنهادات و انتقادات خود در انجام بهتر امور و چاپ ضروری ترین آثار یاری مان باشند .

ایمیل : Moradi . Hassan @ yahoo.com

تلفن : ۶۶۹۴۶۶۶۷

حسن مرادی

مدیر مرکز آموزش علمی - کاربردی

فرهنگ و هنر واحد ۱۱ تهران

پیشگفتار

نیازی به اثبات نیست که جامعه ی ما یک جامعه ی سازمانی است. ویژگی جوامع مدرن این است که [نقش] سازمان ها، اگر هم در آنها غالب نباشد، حداقل مهم است. ویژگی متمایز زندگی مدرن از این واقعیت سرچشمه می گیرد که سهم عظیمی از فعالیت های اجتماعی تحت مجموعه ای از اصول مجرد و سیستماتیک می باشد... کارکرد اصلی بورکراسی، و اداره ی فعالیت ها از طریق اصول است.

هر چند که سازمان ها، امروزه در همه جا حضور دارند اما توسعه ی آنها کاملاً تدریجی و بی سر و صدا صورت گرفته است. به طوری که توجه کسی را به خود جلب نکرده است. گسترش بورکراسی دولتی در همه ی بخش های اقتصادی و جایگزینی شرکت های بزرگ به جای شرکت های کوچک خانوادگی «انقلابی» را در ساختار اجتماعی به وجود آورده که کمتر کسی تا همین اواخر به آنها توجه کرده است. تسلط سازمان ها بر تمام جنبه های زندگی اجتماعی، دلیل اهمیت آنها است. (۱)

سازمان ها برای انجام کارهایی ایجاد می شوند که افراد به تنهایی و بدون آنها قادر به انجام آن نیستند. سازمان ها در چگونگی مدیریت جامعه تأثیر تعیین کننده دارند و می توانند به طور شگفت انگیزی در ارتقاء سطح زندگی و موفقیت جهانی هر جامعه نقش داشته باشند. سازمان های بزرگ و کوچک از قدرت های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی عظیمی برخوردارند؛ در واقع، رونق و رکود سازمان ها تأثیر مثبت و منفی قابل ملاحظه ای بر جامعه دارد.

در جامعه می توان سازمان های زیادی را مشاهده نمود که عهده دار انجام وظایف بسیار متنوعی می باشند. از جمله ی آنها سازمان های فرهنگی است، آنچه که امروزه به عنوان فعالیت های فرهنگی از آنها یاد می شود از قبیل وظیفه ی تربیت اجتماعی کودکان و بزرگسالان (مدارس و دانشگاه ها)، وظیفه ی حفظ فرهنگ (رادیو و تلویزیون، موزه ها، گالری های هنری، دانشگاه ها، و کتابخانه ها و...)، و اغلب سیاستگذاری ها و خدمات فرهنگی از سوی سازمان های فرهنگی اعم از دولتی، عمومی و خصوصی سازماندهی، تولید، عرضه و یا نظارت می شود.

بسیاری از مردم، فرهیختگان و علاقمندان به امور فرهنگی جهت انجام فعالیت های فرهنگی و همچنین استفاده از خدمات فرهنگی سازمان ها به علت عدم آشنایی لازم با ماهیت حقیقی سازمان های فرهنگی و نیز اطلاع رسانی صحیح به مشکلاتی برمی خورند که در صورت آگاهی از وظایف و اهداف اینگونه از سازمان ها مشکل آنها به راحتی مرتفع خواهد شد.

در این مجموعه سعی شده است مطابق با سر فصل های ارائه شده برای درس آشنایی با سازمان ها و مراکز فرهنگی توسط دانشگاه، اهمیت و ضرورت سازمان ها و مراکز فرهنگی و هنری بیان شود و با معرفی سازمان های آموزشی تا حدودی تفاوت آنها با سازمان های فرهنگی تشخیص داده شود. تلاش شده با سیری مختصر نحوه ی شکل گیری انواع سازمان های فرهنگی و هنری در ایران و بعضاً در سطوح بین المللی همراه با اهداف و وظایف و همچنین قوانین حاکم بر آنها معرفی شود تا ضمن آشنایی با انواع سازمان های فرهنگی و آگاهی لازم از وظایف و اهداف و نحوه ی شکل گیری و

ارایه ی خدمات آنها اطلاعات جامعی در حوزه ها ی مرتبط جمع آوری و ارائه گردد. نقش و چگونگی حضور مردم در فعالیت های فرهنگی آن چیزی است که در غالب سازمان های مردم نهاد و غیردولتی و با معرفی مختصری از نحوه ی شکل گیری آنها مورد توجه قرار گرفته است. بخشی از مباحث کتاب به نحوه ی ارتباط سازمان ها و مراکز فرهنگی ایران و نهادهای فرهنگی جهانی و شناخت راه های مناسب جهت حضور فعال در سازمان های بین المللی اختصاص یافت است. بخش پایانی به مجموعه ای از قوانین و مقررات در خصوص سازمان های فرهنگی غیر دولتی اختصاص یافته است که به علاقمندان کمک می نماید تا از چند و چون نظام اداری حاکم بر آنها و نیز نحوه ی تأسیس این نوع از سازمان ها با خبر باشند.

مجموعه ی این مباحث کمک می کند تا بویژه شناخت دانشجویان رشته های امور فرهنگی و مطالعات فرهنگی و برخی رشته های علوم انسانی و همچنین علاقه مندان به این گونه از مباحث از سازمان های فرهنگی تا حدودی برآورد شود. لیکن ممکن است نواقصی نیز در مجموعه موجود باشد که نظرات خوانندگان محترم ما را در اصلاحات بعدی یاری خواهد کرد.

این کتاب مدیون تلاش اندیشمندان و صاحب نظران و فرهیختگانی است که مؤلف از تفکر، اندیشه و دسترنج آنان استفاده کرده و به پاس این بهره مندی از همه ی آنان که اسمی از آنها به بیان آمده و یا از آنان ذکری نشده ضمن پوزش مراتب قدردانی و سپاسگزاری خود را تقدیم می نماید. از اساتید محترم و دانشجویان عزیز که نواقص و

اشکالات را یادآوری کردند و همچنین در تشویق اینجانب به پیگیری کار اهتمام ورزیدند تشکر می کنم.

از ناشر و مدیر محترم دانشگاه جناب آقای مرادی و نیز عزیزانی که در تهیه و آماده سازی کتاب و مراحل ویرایش و پیگیری های چاپ و انتشار همکاری داشته اند به خصوص سرکار خانم بک زاده تشکر می کنم.

از خانواده ی گرامی و عزیزم که شرایط و فضای همراه با آرامش خاطر را فراهم آوردند و در همه ی مراحل مساعدت و همکاری کردند به طور ویژه تشکر و سپاسگزاری دارم.

غلامرضا اسدی

تیر ماه سال ۱۳۸۹ شمسی

بخش اول
اهمیت و ضرورت
سازماندهی فرهنگی،
مفاهیم و تعاریف